

Verslag Edustandaard werkgroep Edukoppeling

Leden: Edwin Verwoerd (Edu-V), Patrick van der Veer (SURF, OOAPI), René Rutte (Paragin, OKE), Dennis Grootendorst (Studielink, Npuls), René Bosscher (DUO, Facet), Robert Kars (DUO), Maarten Kok (SBB), Brian Dommisie (Kennisset, voorzitter), Erwin Reinhoud (Kennisset, BES)

Afwezig: Tom Kirchjunger (Topicus, VDOD), Peter Leijnse (SURF, Npuls)

Agendalid: Joël de Bruin (MBO Digitaal), Noor Ferket (VDOD), Kees van Ginkel (Topicus, OKE)

Datum en locatie

2 september 2026, 10:00-12:30

Locatie: Bar Beton, Kiosk, Perron 4/5, Amersfoort CS

1. Opening / mededelingen / Verslag van 20 mei 2026
2. Bespreken OAuth profiel voor publicatie definitieve versie
3. Bespreken Profiel voor communicatie via API's t.b.v. publieke consultatie
4. Bespreken nieuwe conceptversie Edukoppeling Architectuur

1. Opening / mededelingen / verslag 20 mei 2026

Robert en René geven aan dat het begrip 'BRIN' niet langer bestaat. Dit begrip is sinds een paar jaar (met de komst van het nieuwe RIO register) vervangen door 'Instellingscode'¹. Het heeft nog hetzelfde formaat. De naamswijziging heeft niet alleen impact op de Edukoppeling documenten, maar ook de OIN-nummersystematiek die in het beheer is bij Logius. BES zal de nieuwe Edukoppeling documentatie aanpassen (actiepunt #136) en DUO gaat bij Logius de wijziging doorgeven (actiepunt #137). Tijdens het schrijven van dit verslag heeft DUO aangegeven de wijziging aan Logius doorgegeven te hebben². We blijven monitoren totdat de betreffende Logius-documentatie is aangepast. Verder vragen we af of verdere communicatie over de naamswijziging wenselijk is. Brian geeft aan dat in het begrippenkader van de ROSA de naamswijziging al is doorgevoerd.

Robert geeft aan dat DUO een collega laat deelnemen aan de IBP-werkgroep om o.a. mee te denken over kaders rond testomgevingen³.

Inleidend aan de bespreking van de documenten wordt aangegeven dat ook het OAuth-profiel van naam is gewijzigd. In de naam was eerder opgenomen dat het RESTfull API's betrof. Nu we in de architectuur en het communicatie-profiel ook API's in een EDA context ondersteunen hebben we de naam van het OAuth-profiel gewijzigd in 'OAuth client credentials profiel'.

Ook de documenten waaruit de nieuwe versie van Edukoppeling bestaat is anders dan bij de vorige versies. De primaire documenten zijn de Architectuur, het Profiel voor communicatie via APIs en het OAuth client credentials profiel. Hoewel het SaaS REST profiel nog in beheer is, wordt dit niet meegenomen in Architectuurversie 3.0. Dit profiel past binnen de Architectuurversie 2.0 en gebruikers moeten ook die documentatie gebruiken bij implementaties. Verder is er geen apart document 'Overzicht actuele documentatie en

¹ Zie [Staatscourant 2022, 10541 | Overheid.nl > Officiële bekendmakingen](#)

² Zie [RFC ... · Issue #49 · Logius-standaarden/OIN-Stelsel](#)

³ Zie ook eerdere verslagen rond PKlooverheid Trail Certificaten en identifiers (OIN)

compliance'. We nemen met de nieuwe versie van de architectuur (zoals daar ook in aangegeven) meer afstand van Digikoppeling en is compliance daaraan niet meer relevant. We blijven Digikoppeling volgen en zullen aansluitpunten in overweging nemen, maar we baseren niet onze documenten(structuren) meer op Digikoppeling. We doen dit met name omdat de huidige versie van het Digikoppeling REST profiel de toepassing van FSC vereist. Waarom dit een probleem is binnen het onderwijs, is terug te lezen in het architectuur-document. Daarnaast hadden we al eerder afstand genomen van de het Digikoppeling document 'Digikoppeling Beveiligingstandaarden en voorschriften' omdat we voor TLS de voorschriften uit de UBV TLS⁴ afspraak overnemen.

Actiepunt (#138): Omdat er geen apart document met een overzicht van versies meer is, wordt het wenselijk om dit overzicht op de website te plaatsen.

2. Bespreken OAuth profiel voor publicatie definitieve versie

Tijdens de mededelingen is al besloten dat het begrip 'BRIN' wordt vervangen door 'Instellingscode' en dat de naam van het profiel is gewijzigd in 'OAuth 2.0 client credentials profiel'.

Maarten: Vertrouwensankers – moeten we hier aan voldoen, staat dit al in architectuur in zijn geheel? Anders daarin opnemen.

Maarten: Daarna risicoprofielen onduidelijk: nog melden wat precies onduidelijk is, schema toevoegen ter verduidelijking.

Access token XI: AUD claim niet verplicht vullen met URI AS, dit laten we open, maar kunnen wel should toevoegen als dit OAuth best practice is.

Architectuur doc: Nu we verschillende vormen van clientauthenticatie ondersteunen vragen we ons af of we in het Access Token een claim moeten opnemen die de vorm van clientauthenticatie aangeeft (vergelijkbaar met de acr-claim voor users in NL GOV OIDC). Omdat we in de architectuur uitgaan van de situatie dat AS en RS in zelfde org domein zit dan is deze claim niet nodig, wel benoemen dat intern check tussen client auth basic / private key jwt handig is. Dit opnemen in architectuurdocument waar staat dat AS en RS in zelfde domein staan.

3. Bespreken nieuwe versie Profiel voor communicatie via API's

Er is een nieuwe versie opgesteld waarin de op 20 mei besproken zaken zijn verwerkt. We hebben nu een communicatie-profiel met zowel kaders voor RESTful API's als API's in een EDA context.

Een belangrijk besluit is hoe we RESTful t.o.v. EDA positioneren. We stellen ons hierin neutraal op. Het gaat om de context, dat bepaalt wat je gebruikt. Als asynchroon kan, als dat bijvoorbeeld goed past bij de proceskarakteristieken, dan gebruik je asynchroon. Als een RESTful interactie beter past dan wordt dat toegepast. Het kan ook zijn dat er een combinatie wordt toegepast, bijvoorbeeld EDA, maar waar nodig een RESTful interactie als fall-back optie.

⁴ https://www.edustandaard.nl/standaard_afspraken/uniforme-beveiligingsvoorschriften/uniforme-beveiligingsvoorschriften-transport-layer-security-tls-1-3/

edustandaard

In het Communicatie-profiel staat o.a. bij paragraaf 'Traditioneel gebruikte patronen in een gedistribueerd IT-landschap' het Two-phase commit (2PC) patroon beschreven. Er wordt gevraagd of we dit binnen de scope vinden vallen. Willen we dit over ketenpartners heen implementeren? Er lijkt een voorkeur te zijn om dit niet op te nemen, of wellicht als bijlage (bijvoorbeeld als handreiking).

Voor de idempotentieconventies komen vergelijkbare opmerkingen. Wordt dit in de praktijk nu ook al toegepast? Of zijn er nu andere manieren ingericht om inconsistenties te voorkomen? Er wordt besloten om ook dit op te nemen als bijlage in de vorm van een handreiking.

Er is wat discussie rond intermediairs. Zowel binnen een RESTful als EDA architectuur gaan we ervan uit dat er sprake is van intermediairs. Maar het uitgangspunt binnen Edukoppeling is wel dat het point-to-point verbindingen betreft. In de architectuur gaan we uit van een client-server verbinding, maar dat kan in praktijk een client zijn die een verbinding heeft met een gateway of een publisher-intermediair die een verbinding heeft met een consumer-intermediair. We onderkennen in de architectuur niet het scenario dat een leverancier een dergelijke voorziening levert. Voor een dergelijk scenario zouden we maatregelen moeten onderkennen zoals ondertekening en versleuteling van de payload. Dit doen vooralsnog niet.

Er wordt aangegeven dat abonneren is niet altijd een expliciete stap is. Dit kan ook impliciet zijn, maar ook dan moeten voor het impliciete registratieproces ook de benodigde beveiligingsmaatregelen genomen worden. Verder is het aan de ketensamenwerking om aan te geven of expliciet of impliciet of beide zijn toegestaan.

4. Bespreken nieuwe conceptversie Edukoppeling Architectuur

Bij mededelingen is al besloten dat de documenten waaruit de nieuwe versie van Edukoppeling bestaat anders is dan bij de vorige versies. De primaire documenten zijn de Architectuur, het Profiel voor communicatie via APIs en het OAuth client credentials profiel.

Zoals ook bij mededelingen besproken hebben we in de nieuwe 3.0 versie relevante ontwikkelingen opgenomen om ook meer ruchtbaarheid te geven aan de keuzes die we met versie 3.0 maken. Zo hebben ontwikkelingen bij Digikoppeling er juist toe geleid dat we besloten hebben de Edukoppeling documentatie te ontkoppelen van de Digikoppeling documentatie. We volgen nog steeds Nationale ontwikkelingen, maar wegen zelfstandig af of en in welke vorm we hierop aansluiten. Er wordt besloten dat dit wel een belangrijk uitgangspunt is dat meer aandacht moet krijgen. Zo kan een ontwikkeling als Federatief datastelsel⁵ ook iets zijn wat relevant is voor de onderwijssector, maar het vereist de toepassing van Digikoppeling REST profiel⁶ dat op zijn beurt weer FSC vereist. Zoals in de mededelingen aangegeven past dat (in huidige vorm) niet. Er wordt besloten om dit soort zaken extra aandacht te geven door ontwikkelingen niet (alleen) in de Architectuur op te nemen, maar ook op de site (actiepunt #139).

Bij Interactie (timing) – asynchroon is o.a. het volgende onduidelijk: *'De gegevensaanbieder en gegevensafnemer hoeven niet gelijktijdig beschikbaar te zijn. Asynchrone interactie vermindert afhankelijkheden in tijd en ondersteunt lossere koppeling en schaalbaarheid.'* Het geheel wordt vervangen met de tekst: *'Bij een asynchrone interactie hoeft de initiërende ketenpartner niet binnen dezelfde interactie te wachten op voltooiing van de verwerking door de ontvangende ketenpartner. De ontvangst van een bericht en de inhoudelijke verwerking daarvan zijn van elkaar gescheiden. Een eventuele inhoudelijke response of bevestiging*

⁵ [Wat is het Federatief Datastelsel? · Federatief Datastelsel · Realisatie IBDS](#)

⁶ [Standaarden voor het FDS · Federatief Datastelsel · Realisatie IBDS](#)

edustandaard

vindt plaats in een afzonderlijke interactie. Dit vermindert de afhankelijkheid in tijd en ondersteunt lossere koppeling en schaalbaarheid. Het initiërende systeem moet rekening houden met het ontbreken van een directe inhoudelijke response. Daarmee wordt het belangrijk om hierbij ook afspraken te maken over bijvoorbeeld aflevering, bevestiging, retries, duplicaten en foutafhandeling.'

Bij o.a. Interactie (timing) – asynchroon lijkt de tekst ook te suggereren dat er geen ont koppeling is tussen een Event Driven Architectuur (publiceren van gebeurtenissen) en toepassing van asynchrone interacties. Met de tabel in paragraaf 'Toelichting transactiepatronen' geven we (subtiel) aan dat het onafhankelijke keuzes zijn. Ook in een EDA kan synchroon toegepast worden. We stellen echter wel dat die combinatie niet voor de hand ligt. Op verschillende plekken in de architectuur zal de tekst aangepast worden om dit te verduidelijken.

Bij de paragraaf 'Koppeling (hecht / los) geven we in de architectuur aan dat de combinatie EDA/asynchroon de voorkeur zou moeten hebben. Zoals ook in de overige delen van de architectuur al staat beschreven bepaald de context wat toegepast wordt. De tekst: '*Het communicatieprofiel geeft daarom prioriteit aan asynchroon, maar sluit het gebruik van synchrone uitwisseling nadrukkelijk niet uit*' wordt verwijderd. Ook in het Communicatieprofiel moet hierin neutraal zijn.

Bij de ontwerpkaders geven we aan dat bij een asynchrone interactie de intermediairs zorgen voor een robuuste uitwisseling van gegevens door maatregelen zoals buffering, routing, monitoring, Hierbij ontstaat de vraag of dat ook gestandaardiseerd moet worden? In het Communicatie-profiel staan al enkele maatregelen beschreven, zoals rond idempotentie. We willen voor soortgelijke aspecten handreikingen opnemen, maar dan wel vraaggestuurd. We stellen pas een handreiking op als er vragen komen om een bepaald onderwerp toe te lichten.

Bij ontwerpkader #10: '*Bij ketentesten tussen acceptatieomgevingen moet voor authenticatie en transportbeveiliging gebruik worden gemaakt van certificaten en sleutelmateriaal die uitsluitend voor de acceptatieomgeving zijn uitgegeven. Een productie-identificer mag worden gebruikt.*'

De laatste zin wordt gewijzigd in '*Een productie-identificer moet worden gebruikt*'

Bij transportbeveiliging staat beschreven dat UBV TLS toegepast moet worden. Hierbij wordt de opmerking gemaakt dat dit niet automatisch PKI overheid hoeft te zijn als clientauthenticatie met toepassing van een PKIoverheid certificaat is uitgevoerd? Verder wordt opgemerkt dat gegevensafnemer mag kiezen om mTLS toe te passen zoals eerder afgesproken.

Beide opmerkingen kloppen, maar clientauthenticatie is (in de huidige versie) ontkoppelt van transportbeveiliging. Alle interacties moeten zijn beveiligd conform de UBV TLS afspraak. De server hoeft hierbij geen PKIoverheid certificaat te gebruiken. Bij interactie tussen client en Resource Server mag mTLS en een PKIoverheid certificaat toegepast worden. De tekst bij 'Transportbeveiliging' wordt aangepast naar: '*TLS zorgt voor vertrouwelijkheid en integriteit tijdens het transport van de gegevens. Voor transportbeveiliging moet TLS worden toegepast conform de Edustandaard UBV TLS. Het gebruik van een PKIoverheid-certificaat is daarbij niet verplicht, tenzij dit vanuit de betreffende ketensamenwerking als eis wordt gesteld. Een ketensamenwerking mag voor de communicatie tussen de client en Resource Server mTLS toepassen. Ook hiervoor bepaalt de ketensamenwerking welke certificaten (CA) moeten worden toegepast.*'

Verder wordt rond bouwblokken voorgesteld dit meer naar het begin van het document te verplaatsen. Dit geeft meer context.

Bij ontwikkelingen wordt gesteld dat er een NL GOV CloudEvents profiel is, maar dat we toch een eigen (Communicatie-)profiel opstellen. De rationale ontbreekt.

Dit is in de architectuur nu onderbouwt. Het nieuwe Edukoppeling Communicatie-profiel bevat richtlijnen om op een betrouwbare en robuuste manier gegevens uit te wisselen binnen een EDA. Deze richtlijnen staan in algemene zin al in het NL GOV CloudEvents profiel, maar hierin missen we echter aansluiting op de Edukoppeling architectuur. Hierin regelen we o.a. beveiliging met ons eigen OAuth client credentials profiel en uitgaan van point-to-point communicatie tussen intermediairs die in een EDA context bepaalde functies voor hun rekening nemen.

5. Wvttk

De volgende werkgroep zal plaatsvinden op 30 september 2026 van 10 tot 12:30.

Acties

#	Omschrijving	Status	Eind datum	Actie-houder	Prio
94	Kan de huidige OIN methodiek o.b.v. instellingscode (aka BRIN4) uitgebreid worden met een identiteit van een onderwijsaanbieder zoals nu in RIO is opgenomen?	Voorlopig geen actie tot behoefte beter kenbaar wordt. Dit wordt in Architectuur versie 3.0 verder uitgewerkt, afvoeren	Q2 2026	BES	2
110	Architectuurraad informeren dat er nu tussen XML en JSON een onderscheid gemaakt kan worden in kwaliteit/betrouwbaarheid. Het is wenselijk dat (met aanvullende voorschriften) XML en JSON een vergelijkbare kwaliteit/betrouwbaarheid hebben. Deze moeten dan ook wel nageleefd (kunnen) worden.	Probleemstelling indienen bij AR, vraag is of dit nog speelt, afvoeren	Open	Edwin	2
120	Documentatie ter ondersteuning van REST profiel	Open, in eerste instantie onderdeel versie 3.0 architectuur. Daarna bepalen of meer nodig is. afgerond	Q2 2026	BES	2
125	Werkingsgebied Edukoppeling profielen, keuzes aan AR voorleggen: G2G irt B2B, en wat verstaan we daaronder. Koppelingen vanuit NL onderwijs met internationale/ Europese partijen of niet?	Notitie voor AR opstellen Staat in v 3.0, afgerond	Q2 2026	Brian	2
130	Edukoppeling FAQ uitbreiden met vragen uit de Edu-V keten en de antwoorden vanuit NL GOV/EK WG	Open	Q2 2026	BES	2
132	Aanpassen compliance document op pagina met conceptversie juni 2024 Edukoppeling - juni 2024 - Edustandaard	Compliance document vervalt, met de overgang naar Architectuur v3.0 sluiten we niet	Q1 2026	BES	2

edustandaard

		impliciet aan op Digikoppeling. De relatie tussen relevante EK documenten wordt in alle documenten opgenomen			
		Afgerond			
136	In nieuwe Edukoppeling-documentatie 'BRIN' vervangen met 'instellingscode'	Afgerond		BES	
137	Bij Logius melden dat in de OIN-nummersystematiek 'BRIN' moet worden vervangen met 'instellingscode'	Melding is gedaan, wel volgen of Logius de wijziging heeft doorgevoerd in OIN-documentatie		DUO	
138	Plaat met overzicht van versies op website plaatsen (publicatie najaar/winter 2026)	Open		BES	
139	Ontwikkelingen (rond Digikoppeling) actief communiceren op Edukoppeling pagina	Open		BES	

Bureau Edustandaard = BES / Grijs = afgehandeld of vervallen

Besluiten

#	Omschrijving	datum
15	De werkgroep trekt de huidige Edukoppeling conceptversie (juli 2023) van de Secure API OAuth Client Credentials profielen v0.8 (concept) terug. De publicatie van deze versie op Edustandaard gaat hiermee vervallen.	18-3-2024
16	De volgende uitgangspunten zijn door de werkgroep bekrachtigd voor de uitwerking van de architectuur en als basis voor het OAuth-profiel: Uitgangspunt 1: De API strategie van het Kennisplatform API's de primaire "driver" voor de doorontwikkeling van de Edukoppeling architectuur versie 3.0 Uitgangspunt 2: Edukoppeling maakt gebruik van de producten van de API strategie. Concreet hebben we het dan over: gebruikmaken van de betreffende Architectuur, gebruikmaken van het NL GOV OAuth profiel, gebruikmaken van de API Design Rules. Uitgangspunt 4: Het bestaande Edukoppeling Secure API REST profiel wordt fully conformant aan de API Design Rules. Bij voorkeur blijven we aansluiten op Digikoppeling door het Edukoppeling Secure API REST profiel te baseren op de Digikoppeling Koppelvlakstandaard REST-API ⁷ die ondertussen beschikbaar is gekomen met hierin de nieuwe versie van de API Design Rules. We verwachten echter dat het Digikoppeling Koppelvlakstandaard REST-API profiel op termijn mogelijk migreert waarbij ook (delen) van het NL GOV OAuth profiel van toepassing zal zijn. De werkgroep zal nog moeten besluiten of direct aansluiten op de ADR van het Kennisplatform API's wenselijk is of via Digikoppeling.	18-3-2024
17	Specifiek voor het WUS-profiel stellen we de datum "einde ondersteuning" op januari 2025 (de datum waarop de nieuwe bundel normatieve documenten incl. de nieuwe architectuur opgeleverd gaat worden conform de planning). Op de Edustandaard-webpagina van Edukoppeling wordt reeds hierop gewezen vanaf mei 2024 plus een gebruiksadvies om geen nieuwe implementaties te starten met dit profiel	22-4-2024
18	Voor Edukoppeling zijn best practices voor het NL GOV OAuth profiel vereist ter ondersteuning van de najaarsrelease 2024 van Edu-V is op 22-4-2024 besloten. Het OAuth Best Practices-document is akkoord en kan gepubliceerd worden zodra versie 1.1 van het NL GOV OAuth profiel beschikbaar komt. NB in deze Best Practices wordt de wijze van toestemming verlenen (delegatie) niet opgenomen. De invulling wordt aan de implementerende partijen overgelaten.	3-7-2024
19	De voor (Technische) Interoperabiliteit relevante principes en kaders die vanuit publieke regie zijn aangeleverd zijn relevant en kunnen met enkele aanscherpingen in de ROSA Architectuurkaders worden verwerkt.	3-7-2024

⁷ [Digikoppeling Koppelvlakstandaard REST-API \(logius-standaarden.github.io\)](https://logius-standaarden.github.io) (werkversie)

edustandaard

20	Kernteam (Erwin, Brian, Remco de Boer) bereidt de uitwerking voor van de architectuurkaders die in de ROSA worden opgenomen.	3-7-2024
21	Loslaten van directe koppeling met Digikoppeling. We volgen waar dat relevant is, onderdelen van overheidsstandaarden. De werkgroep bepaalt wat wel en niet overgenomen wordt. De specificaties zijn zelfbeschrijvend en waar we het nodig achten worden relevante referenties opgenomen.	4-11-2025
	NB voor de voorgaande besluiten zie: https://www.edustandaard.nl/app/uploads/2022/10/2022-06-29-Verslag-Edustandaard-Werkgroep-Edukoppeling.pdf	